

PHÂN TÍCH KHỔ THƠ CUỐI BÀI THƠ TỪ ẤY CỦA TỐ HỮU

1. Dàn ý cảm nhận khổ thơ cuối bài Từ ấy

a. Mở bài:

- Giới thiệu khổ 3 bài thơ Từ ấy của Tố Hữu.

b. Thân bài:

- Hai câu thơ đầu:

*"Tôi đã là con của vạn nhà,
Là em của vạn kiếp phôi pha"*

+ Tác giả đã khẳng định sự hòa hợp giữa con người với con người.

+ Lí tưởng của đảng đã khai sáng tâm hồn con người.

+ Tâm hồn được khai sáng, được nuôi dưỡng bởi lí tưởng.

- Hai câu thơ sau:

*"Là anh của vạn đầu em nhỏ,
Không áo cơm, cù bất cù bơ"*

+ Tác giả là những người mòn mỏi, gian khổ.

+ Say mê hoạt động cách mạng.

+ Tha thiết cống hiến đời mình.

+ Muốn giúp nước giải phóng dân dân tộc, giải phóng đất nước.

-> Nội dung khổ cuối bài Từ ấy giúp các em học sinh thêm hiểu về tâm tư, về tình yêu của tác giả với khi hòa mình vào với thể nhân khốn khổ để rồi từ đó làm bật lên được tình yêu của một chí sĩ cách mạng với quê hương, đất nước.

c. Kết bài:

- Nêu cảm nhận của em về khổ 3 bài thơ Từ ấy.

2. Bình giảng về khổ cuối tác phẩm Từ ấy

Tố Hữu là một nhà thơ cách mạng nổi tiếng, ông có những tác phẩm thơ nổi tiếng như Việt Bắc (1947-1954), Gió lộng (1955-1961), Ra trận (1962-1971), Máu và hoa (1972-1977). Một trong những tác phẩm nổi tiếng là bài thơ Từ ấy. Bài thơ Từ ấy là bài thơ mở đầu cho con đường cách mạng, con đường thi ca của Tố Hữu, bài thơ đồng thời là một chân lí sống của tác giả trong cuộc sống. Khổ 3 của bài thơ thể hiện sự chuyển biến tâm lí sâu sắc của tác giả. Chúng ta cùng đi tìm hiểu khổ 3 của bài thơ Từ ấy để hiểu rõ hơn những vấn đề trong bài.

*"Tôi đã là con của vạn nhà
Là em của vạn kiếp phôi pha
Là anh của vạn đầu em nhỏ
Không áo cơm cù bất cù bơ"*

"Đã là" với từ là được lặp lại nhiều lần thể hiện thái độ dứt khoát, quyết tâm kiên định, vững vàng của Tố Hữu. "Con, anh ,em" là những từ thể hiện sự thân thiết, thân tình...

"Vạn nhà" là chỉ số lượng nhiều, chỉ đại gia đình của giai cấp cần lao. "Vạn kiếp phôi pha" để chỉ những người đau khổ, bất hạnh trong cuộc đời. Nó thể hiện thái độ căm phẫn đối với sự bất công của xã hội, thương xót những người nghèo khổ.

Nghệ thuật này thể hiện niềm tự hào, hãnh diện của nhà thơ khi được trở thành một thành viên thân thiết của đại gia đình "những người khốn khổ" đồng thời cũng là tiếng lòng thổn thức của chàng trai vừa mới gia nhập Đảng Cộng sản Đông Dương. Ngoài ra, ở khổ thơ này còn xuất hiện các số từ: vạn nhà, vạn kiếp, vạn đầu, con, em, anh có tác dụng khẳng định tính nhân dân và lòng cảm thông với kiếp người lao khổ. Tuy nhiên, ở đoạn kết này cũng như cả bài thơ, những từ ngữ ấy hãy còn khuôn sáo, nghệ thuật lựa chọn từ chưa thật chín muồi, nhưng bài thơ vẫn đạt dào xúc cảm.

Tóm lại, dù còn non nớt buổi ban đầu, nhưng Từ ấy cũng như cả tập thơ cùng tên của Tố Hữu vẫn thể hiện được chất men say lý tưởng và chất lãng mạn cách mạng của một con đường thơ đúng đắn.

Mặt khác, độc giả yêu quý Từ ấy còn ở giọng điệu tha thiết, sôi nổi, chân thành, trẻ trung và nhân sinh quan cao đẹp: sống vì mọi người và vì cuộc đời. Chính vì thế Từ ấy đã được nhiều nhà nghiên cứu văn học và các nhà thơ khác đánh giá cao. Đây là nhận xét của nhà thơ Chế Lan Viên: "Tất cả Tố Hữu, thi pháp, tuyên ngôn, những yếu tố làm ra anh có thể tìm thấy trong tế bào thơ này".

3. Bài văn phân tích khổ thơ cuối của Từ ấy

Nhắc đến văn chương Cách Mạng nếu không nói tới cây bút tài năng Tố Hữu quả là thiếu sót lớn. Một người chiến sĩ cách mạng tài giỏi, một người nghệ sĩ tài hoa. Trong chính trị cũng như trong Cách Mạng, ông luôn là một người xuất sắc. Với tài năng đó, ông viết nên những vần thơ trữ tình lãng mạn, tiêu biểu "Từ ấy". Bài thơ trích trong tập cùng tên sáng tác năm 1938 diễn tả những cảm xúc đạt dào của ông về Đảng. Khổ thơ cuối như khúc hát khép lại bài ca tình cảm mãnh liệt ấy.

"Tôi đã là con của vạn nhà

Là em của vạn kiếp phôi pha

Là anh của vạn đầu em nhỏ

Không áo cơm cù bất cù bơ"

Mở đầu khổ thơ là đại từ nhân xưng ngôi thứ nhất: "Tôi". Không còn là "ta" như thơ ca xưa. Thơ ca cách mạng nói chung và thơ ca Tố Hữu nói riêng đã mang trong mình tiếng nói tình cảm cá nhân. Cái tôi đã được khẳng định. Cảm xúc cá nhân đã được thăng hoa.

Chính vì nỗi đau, nỗi mất mát quá lớn lao ấy mà nhà thơ Tố Hữu đã sớm giác ngộ chủ nghĩa Mác- Lênin, hăng hái tham gia cách mạng cứu nước lúc tuổi đời chưa đầy hai mươi. Bài thơ Từ ấy trong tập thơ cùng tên đã thể hiện một cách chân thành lời tâm niệm và niềm vui sướng tột cùng ấy của Tố Hữu.

"Từ ấy" là tiếng reo vui không chỉ của nhà thơ, mà còn là của cả một thế hệ thanh niên khi tìm thấy lí tưởng của Đảng, nguyện chiến đấu hết mình vì lí tưởng, vì nhân dân, vì đất nước. Họ là những người chiến sĩ trẻ, mang trong mình nhiệt huyết, mang trong mình lí tưởng, và lòng yêu thương đồng bào, yêu thương đất nước. Khổ thơ cuối bao trọn những cảm xúc ấy. Tình yêu với cách mạng, niềm tin với Đảng và lòng thương yêu đồng bào hòa làm một thành ý chí chiến đấu cho những người dân Việt Nam.

Hình ảnh "vạn đàn em nhỏ" chỉ số lượng nhiều những em bé mồ côi, lang thang vất vưởng. "Không áo cơm, cù bắt cù bơ" là câu thành ngữ dân gian chỉ những em bé lang thang, vất vưởng, không nơi nương tựa, đói rét trong xã hội.

Nó thể hiện thái độ căm phẫn bằng một giọng điệu cứng rắn, chân tình cũng như hình ảnh có tính chất ước lệ.

Khổ thơ ngắn gồm bốn câu, Tố Hữu sử dụng điệp cấu trúc lặp lại ba lần "Đã là..." để khẳng định rõ ràng vị thế của mình trong một khối đại đoàn kết lớn. Từ đó cũng khẳng định được ý thức tự giác, chắc chắn, vững vàng của tác giả. Tố Hữu hòa mình cùng với nhân dân. Tác giả như ngầm khẳng định khối đoàn kết của anh em mọi nhà, của tình cảm nhân dân gắn bó. Tác giả nguyện cùng họ đấu tranh, cùng họ chiến đấu. Nhà thơ tự nguyện làm "con của vạn nhà, em của vạn kiếp phôi pha, anh của vạn đầu em nhỏ", nguyện mang cả cuộc đời mình để đem lại hạnh phúc cho những mảnh đời bất hạnh, những kiếp sống mòn mỏi trong tuyệt vọng, những đứa bé tội nghiệp vì chiến tranh phi nghĩa vì thực dân đàn áp mà sống khổ cực. Hình ảnh những người dân Việt Nam những năm 1938 hiện lên xót thương trong lời thơ dạt dào cảm xúc thương xót của tác giả. Tác giả như ngầm lên án chế độ thực dân đàn áp và đồng thời khơi lên niềm tin mãnh liệt vào Cách Mạng vào Đảng sẽ mang lại cho đất nước một cuộc sống mới tươi đẹp, hạnh phúc, không khổ đau.

Tố Hữu đã bày tỏ quyết tâm gắn bó máu thịt với giai cấp cần lao nghèo khổ trong xã hội. Coi giai cấp cần lao là đại gia đình của mình, là mẹ cha, là anh em ruột thịt và căm phẫn đối với sự bất công ngang trái trong xã hội để từ đó quyết tâm chiến đấu đem lại cuộc sống tự do, hạnh phúc, công bằng.